

**Metodické postupy Ministerstva práce a sociálních věcí ČR pro
implementaci komunitárních programů a poskytování finančních
prostředků ze státního rozpočtu
na spolufinancování komunitárních projektů**

Příručka pro žadatele a konečné příjemce

Obsah

Kapitola 1 – Úvod

Kapitola 2 – Specifikace komunitárního programu PROGRESS a kritéria oprávněnosti

Kapitola 3 – Finanční rámec

Kapitola 4 – Veřejná podpora

Kapitola 5 – Podpora z kapitoly 313 státního rozpočtu

Kapitola 6 – Finanční prostředky na spolufinancování projektu poskytnuté ze strany MPSV (uznatelné a neuznatelné náklady)

Kapitola 7 – Povinnosti konečného příjemce

Kapitola 8 - Seznam zkratek a vymezení pojmů

Kapitola 9 – Přehled kontaktů

1. Úvod

Termín "komunitární programy" se používá pro aktivity, které Evropské společenství vytvořilo v průběhu let s cílem podpořit kooperaci mezi členskými státy v různých specifických oblastech, které souvisejí s politikami Společenství.

Na rozdíl od finančních prostředků určených na přímé platby v rámci Společné zemědělské politiky a na strukturální politiku, které jsou předem alokovány jednotlivým členským státům, jsou finanční zdroje určené na komunitární programy a ostatní nástroje EU přidělovány ve většině případů na základě kvality předložených projektů, bez ohledu na národní příslušnost. Navíc vzhledem k tomu, že do komunitárních programů se mohou často zapojit i subjekty z nečlenských zemí, čerpají členské státy EU pouze asi 90 % z celkového objemu prostředků vyčleněných na tyto programy. Subjekty jsou tedy při podávání návrhů projektů vystaveny nejen konkurenci z členských států EU, ale v mnoha případech i konkurenci subjektů z třetích zemí.

2. Specifikace komunitárního programu PROGRESS a kritéria oprávněnosti

Od 1. ledna 2007 do 31. prosince 2013 probíhá v gesci MPSV komunitární program PROGRESS, který sdružuje komunitární programy z oblasti zaměstnanosti a sociálních věcí, které dosud existovaly samostatně.

Program je rozdělen do pěti sekcí:

- Zaměstnanost
- Sociální ochrana a začlenění
- Pracovní podmínky
- Boj proti diskriminaci a rozmanitost
- Rovnost pohlaví

Přístup k tomuto programu mají všechny veřejné a/nebo soukromé subjekty a instituce, zejména:

- členské státy;
- veřejné pracovní úřady;
- místní a regionální úřady;
- specializované subjekty podle legislativy EU;
- sociální partneři;
- nevládní organizace organizované na úrovni EU;
- univerzity a výzkumné ústavy;
- národní statistické úřady;
- média.

Programu se mohou zúčastnit rovněž země ESVO/EHP (Island, Lichtenštejnsko, Norsko, Švýcarsko) v souladu s podmínkami stanovenými v dohodě o EHP a kandidátské země přidružené k EU a také země západního Balkánu zapojené do procesu stabilizace a přidružení.

Návrhy projektů musí respektovat požadavky uvedené ve výzvě EK pro předložení návrhů projektů. Výzvy uveřejňuje Evropská komise na internetových stránkách http://ec.europa.eu/employment_social/emplweb/tenders/index_en.cfm. Ve výzvách EK jsou podrobně specifikovány cílové skupiny, oprávněné aktivity, výše spolufinancování, doba realizace, požadovaný počet a typ partnerů, apod.

3. Finanční rámec

Finanční prostředky pro provádění aktivit programu na celé programovací období byly stanoveny ve výši 628,8 miliónů Euro.

Aktivita v rámci programu mohou být financovány

- zakázkami na služby po vypsání nabídkového řízení. Pro spolupráci s národními statistickými úřady se použijí postupy Eurostat.
- částečnou dotací navazující na výzvu k předkládání návrhů. V tomto případě nesmí spolufinancování ze strany EU obecně překročit 80 % celkových uznatelných výdajů vynaložených příjemcem. Jakákoli dotace přesahující tento limit může být poskytnuta pouze za výjimečných okolností a po pečlivém přezkoumání.

Bližší informace o komunitárním programu PROGRESS jsou uvedeny v rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí program Společenství pro zaměstnanost a sociální solidaritu - PROGRESS uveřejněném na internetových stránkách EK http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/cs/com/2004/com2004_0488cs01.doc.

4. Veřejná podpora

Ve výzvě EK je vždy uvedeno, jakou část rozpočtu bude EK hradit. Jedná se obvykle o max. 80% uznatelných nákladů. Zbytek finančních prostředků si může žadatel zajistit následujícím způsobem:

- půjčka
- vlastní zdroje
- cizí zdroj – např. zajištění spolufinancování prostřednictvím soukromého subjektu nebo prostřednictvím MPSV

Pokud se žadatel rozhodne spolufinancovat projekt formou půjčky, z vlastních zdrojů nebo z příspěvku soukromého subjektu, předkládá návrh projektu Evropské komisi a od ní také v případě schválení projektu obdrží návrh smlouvy. Poté může zahájit realizaci. Při realizaci musí respektovat požadavky stanovené ve smlouvě s EK, ve smlouvě s bankou, od které obdržel půjčku atd.

5. Podpora z kapitoly 313 státního rozpočtu

V případě, že se žadatel rozhodne požádat o příspěvek MPSV, vyplní nejprve Žádost o poskytnutí finančních prostředků ze státního rozpočtu na spolufinancování projektu vypracovaného na základě výzvy EK v rámci komunitárního programu (dále jen Žádost), která tvoří přílohu č. 2 Metodických pokynů MPSV pro realizaci komunitárních programů. V těchto pokynech, uveřejněných na internetové adrese www.mpsv.cz/files/clanky/2827/metodika.pdf, jsou také podrobně upraveny požadavky MPSV pro poskytnutí finančních prostředků na spolufinancování projektů.

Pro zjednodušení uvádíme stručnou verzi postupu.

Podaná žádost musí vždy obsahovat:

- informace o žadateli
- informace o projektu,

- čestná prohlášení (o bezdlužnosti a o zamezení dvojího financování, specifikovaná v části III Žádosti),
- údaje o rozpočtu projektu,
- návrh harmonogramu poskytování finančních prostředků (u víceletých projektů se týká pouze prvního kalendářního roku trvání projektu),
- u víceletých projektů návrh alokací na spolufinancování ze státního rozpočtu ČR pro jednotlivé roky realizace projektu,
- údaje o projektových partnerech žadatele, prohlášení o partnerství, resp. smlouvu o partnerství
- návrh projektu (Příloha 1 Žádosti),
- doklad prokazující právní existenci žadatele nebo oprávnění žadatele k činnosti (Příloha 2 Žádosti).
- Informaci, zda realizovali či realizují obdobný projekt financovaný z veřejných zdrojů (SR, ESF, resp. jiné SF, atd.)

Upozorňuji na problém, který byl a je stále s partnerstvím v projektech ESF – partnerství není upraveno žádnými právními předpisy ČR, proto pro projekty ESF se vycházelo z toho, že partner se podílí již na přípravě projektu, partner nemůže do projektu vstupovat dodatečně po jeho zahájení (pokud partner odstoupí, musí jeho činnosti převzít žadatel, nebo jiný z partnerů, kteří v projektu již jsou; pokud to nelze takto řešit, je nutné hledat dodavatele – na výběr dodavatele jsou zase staveny podmínky, aby byl jeho výběr transparentní – viz příručka pro příjemce pro OP RLZ).

Žadatel spolu se žádostí předkládá prohlášení partnerů, následně po schválení projektu s partnery uzavírá smlouvy o partnerství.

Po vyplnění předloží žadatel Žádost o finanční prostředky v listinné i elektronické podobě věcně příslušnému odboru MPSV, tedy odboru, do jehož kompetence spadá problematika, na kterou se navrhovaný projekt zaměřuje. Kontaktní osoby jsou uvedeny v kapitole 8 této příručky.

Po obdržení Žádosti zhodnotí Schvalovací komise MPSV, zda projekt vyhovuje směřování sociální politiky EU a v případě schválení přislíbí poskytnout finanční prostředky v případě, že projekt schválí i EK.

Žadatel poté odešle návrh projektu EK. Při zasílání návrhů je třeba dodržet termín pro jejich předložení uvedený ve výzvě EK. Pokud EK projekt schválí, zašle žadateli k podpisu návrh smlouvy, na jejímž základě může být zahájena realizace projektu.

Žadatel (pokud nedošlo ke změně v jeho rozhodnutí projekt realizovat) je povinen do 30 dnů od obdržení návrhu smlouvy s EK předložit řediteli odboru Evropské unie a mezinárodní spolupráce MPSV následující doklady:

- ověřenou kopii smlouvy s EK,
- potvrzení o bezdlužnosti ve vztahu k finančnímu úřadu, České správě sociálního zabezpečení a zdravotním pojišťovnám, které nesmí být starší 90 dnů,
- výroční zprávu o své činnosti za rok předcházející roku poskytnutí finančních prostředků.

Tato výroční zpráva musí obsahovat minimálně následující informace:

- přehled o peněžních příjmech a výdajích,
- přehled rozsahu příjmů (výnosů) členěných dle zdrojů,
- stav a pohyb majetku a závazků organizace,
- úplný objem nákladů v členění na náklady vynaložené pro plnění služeb a náklady na vlastní činnost (správu) organizace,

- přehled činností vykonávaných konečným příjemcem včetně jejich kvantitativního a kvalitativního vyhodnocení,
- roční účetní uzávěrku za rok předcházející roku poskytnutí finančních prostředků na spolufinancování projektu

Po zaslání výše uvedených dokumentů obdrží žadatel Rozhodnutí o poskytnutí finančních prostředků z kapitoly MPSV státního rozpočtu na spolufinancování projektu (vydané podle § 14 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů /rozpočtová pravidla/, ve znění pozdějších předpisů) a stane se konečným příjemcem finančních prostředků.

Finanční prostředky budou konečnému příjemci poskytovány na bankovní účet uvedený v Rozhodnutí, a to ve splátkách, jejichž výše je specifikována v příloze 2 Rozhodnutí (Žádost o poskytnutí finančních prostředků ze státního rozpočtu na spolufinancování projektu vypracovaného na základě výzvy EK v rámci komunitárního programu).

6. Finanční prostředky na spolufinancování poskytnuté ze strany MPSV - uznatelné a neuznatelné náklady

Z poskytnutých finančních prostředků lze hradit:

- a) provozní náklady nezbytné pro realizaci projektu, které jsou identifikovatelné, účetně evidované, ověřitelné, podložené originálními dokumenty a uvedené ve schváleném rozpočtu,
- b) mzdové náklady (včetně odvodů sociálního a zdravotního pojištění, které hradí zaměstnavatel za své zaměstnance) na realizaci schváleného projektu zaměstnancům a ostatní osobní náklady poskytované osobám činným na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, se kterými se uzavře pro tento případ a v zájmu prokazatelnosti smlouva v rámci pracovního právního vztahu podle zákona č. 262/2006 Sb.

Z poskytnutých finančních prostředků nelze hradit zejména náklady (výdaje) na:

- a) pořízení nebo technické zhodnocení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (dlouhodobým hmotným majetkem se rozumí majetek, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok a vstupní cena vyšší než 40 000,-Kč včetně DPH; dlouhodobým nehmotným majetkem se rozumí majetek, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok a vstupní cena vyšší než 60 000,-Kč) včetně DPH,
- b) reprezentaci (tj. na pohoštění, dary a obdobná plnění),
- c) mzdy funkcionářů (např. na odměny členů statutárních orgánů právnických osob),
- d) členské příspěvky v mezinárodních institucích,
- e) splátky finančních závazků a leasingové splátky,
- f) odpisy majetku,
- g) tvorbu kapitálového jmění (zisku),
- h) výzkum a vývoj,
- i) rekondační a rekreační pobyty,
- j) příspěvek zaměstnavatele zaměstnancům na stravné a jízdné,
- k) provedení účetního auditu,
- l) pokuty a sankce,
- m) nespécifikované výdaje (tj. výdaje, které nelze účetně doložit),
- n) mzdové náklady – pouze v případě, je-li konečným příjemcem organizační složka státu, příp. věcně příslušný útvar MPSV - (včetně odvodů sociálního a zdravotního pojištění, které hradí zaměstnavatel za své zaměstnance), které jsou odměnou za realizaci schváleného projektu zaměstnancům a osobám činným na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, se kterými se uzavře pro tento případ a v zájmu

prokazatelnosti smlouva v rámci pracovně právního vztahu podle zákona č. 65/1965 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů. Při poskytování prostředků na mzdy se postupuje podle zákona č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělku, ve znění pozdějších předpisů.

První splátkou je záloha poskytnutá konečnému příjemci do 30 kalendářních dnů od vydání Rozhodnutí nebo do 30 dnů od data zahájení projektu (pokud následuje později než 30 dní po datu vydání Rozhodnutí).

7. Povinnosti příjemce

Další splátky jsou konečnému příjemci poskytovány pouze na základě předložených žádostí o platbu a průběžných monitorovacích zpráv, které musí být před poskytnutím dalších finančních prostředků schváleny poskytovatelem, doloženými doklady prokazujícími uskutečněné výdaje. Tyto průběžné monitorovací zprávy jsou konečným příjemcem předkládány odboru Evropské unie a mezinárodní spolupráce každé 3 měsíce od data vydání Rozhodnutí a obsahují zejména podrobný popis realizovaných aktivit, detailní informace o dosavadním čerpání rozpočtu a plán aktivit na další období. Po skončení projektu pak konečný příjemce spolu se závěrečným vyúčtováním finančních prostředků poskytnutých Rozhodnutím předkládá poskytovateli souhrnnou zprávu o implementaci projektu.

Poskytovatel má na schválení žádosti o platbu (doložené doklady, prokazujícími uskutečněné výdaje) a průběžné monitorovací zprávy 30 dnů od jejího podání konečným příjemcem. Platba musí být ze strany poskytovatele konečnému příjemci poukázána na bankovní účet uvedený v tomto Rozhodnutí nejpozději do 30 dnů od schválení žádosti o platbu a průběžné monitorovací zprávy poskytovatelem.

Koncem každého kalendářního roku je konečný příjemce povinen předložit odboru Evropské unie a mezinárodní spolupráce spolu s vyúčtováním poskytnutých finančních prostředků také souhrnnou zprávu o implementaci projektu v daném kalendářním roce. Zpráva musí obsahovat podrobný popis realizovaných aktivit a podrobné informace o dosavadním čerpání rozpočtu.

Po dobu trvání projektu je konečný příjemce povinen předkládat odboru Evropské unie a mezinárodní spolupráce kopie zpráv a dalších dokumentů, zasílaných Evropské komisi v souvislosti s realizací projektu, včetně závěrečné zprávy o implementaci projektu a závěrečné finanční zprávy.

Příjemce je povinen v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s dalšími právními předpisy ČR a ES umožnit výkon kontroly všech dokladů, vztahujících se k realizaci projektu, umožnit průběžné ověřování souladu údajů uváděných v monitorovacích zprávách se skutečným stavem v místě realizace projektu a poskytnout součinnost všem osobám oprávněným k provádění kontroly, příp. jejich zmocněncům. Těmito oprávněnými osobami jsou zaměstnanci odboru Evropské unie a mezinárodní spolupráce a jimi pověřené osoby, územní finanční orgány, Ministerstvo financí ČR, Nejvyšší kontrolní úřad, Evropská komise a Evropský účetní dvůr, případně další orgány, oprávněné k výkonu kontroly. Příjemce má dále povinnost zajistit, aby obdobné povinnosti ve vztahu k projektu plnili také dodavatelé a partneři projektu.

Další povinnosti příjemce jsou specifikovány v části B Rozhodnutí (str. 47 Metodiky)

8. Seznam zkratk a vymezení pojmů

EK - Evropská komise

EU - Evropská unie

MPSV - Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky

Poskytovatelem se rozumí MPSV, které poskytuje finanční prostředky ze státního rozpočtu, vyhlašuje a určuje podmínky pro jejich poskytování a rozhoduje o účelu jejich vynakládání. V jeho rámci plní příslušné úkoly a funkce odbor Evropské unie a mezinárodní spolupráce, který sleduje rovněž plnění lhůt a povinností stanovených Rozhodnutím o poskytnutí finančních prostředků z kapitoly MPSV.

Projektem se rozumí souhrn činností určených pravidly stanovenými výzvou Evropské komise včetně způsobu jejich finančního zajištění (rozpočtu projektu).

Příjemcem se rozumí žadatel o spolufinancování projektu v rámci komunitárního programu, jehož žádost byla schválena Schvalovací komisí MPSV a následně i EK a bylo mu zasláno Rozhodnutí o poskytnutí finančních prostředků z kapitoly MPSV státního rozpočtu na spolufinancování projektu.

Rozhodnutím se rozumí rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ČR o poskytnutí finančních prostředků z kapitoly MPSV státního rozpočtu na spolufinancování projektu v rámci komunitárního programu.

Schvalovací komise (Schvalovací komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR pro poskytování finančních prostředků ze státního rozpočtu na spolufinancování projektů, předkládaných v rámci komunitárních programů – v textu je užívána legislativní zkratka „schvalovací komise“) je komise schvalující spolufinancování komunitárních programů, které realizuje subjekt mimo MPSV.

Výzva Evropské komise je oznámení o možnosti předkládat projekty s uvedením informací o podmínkách, za kterých může být projekt předložen.

Žadatelem se rozumí ten, kdo se uchází o finanční prostředky ze státního rozpočtu na aktivity projektu vypracovaného v rámci komunitárního programu

Žádostí se rozumí žádost o poskytnutí finančních prostředků ze státního rozpočtu na spolufinancování projektu vypracovaného na základě výzvy Evropské komise v rámci komunitárního programu (příloha č. 2).

9. Přehled kontaktů na MPSV pro podání žádosti o spolufinancování projektu navrženého v rámci komunitárního programu PROGRESS:

Projekty v sekci Zaměstnanost:

Ing. Ivana Projsová, odbor implementace programů ESF, e-mail: ivana.projsova@mpsv.cz
tel.: + 420 2 2192 3187

Projekty v sekci Sociální ochrana a začleňování:

Ing. Helena Petroková, odbor sociálních služeb, e-mail: helena.petrokova@mpsv.cz, tel.:
+ 420 2 2192 2296

Mgr. Jana Ludvíková, odbor sociálních služeb, e-mail: jana.ludvikova@mpsv.cz, tel.:
+420 2 2192 2896

Projekty v sekci Pracovní podmínky:

RNDr. Zbyněk Sedlák, odbor bezpečnosti práce a pracovního prostředí, e-mail:
zbynek.sedlak@mpsv.cz, tel.: + 420 2 2192 2876

Projekty v sekci Boj proti diskriminaci a rozmanitost:

Lucie Otáhalová, Úřad vlády, e-mail: otahalova.lucie@vlada.cz , tel.: + 420 2 9615 3579

Projekty v sekci Rovnost žen a mužů:

JUDr. Dagmar Zelenková, odbor rodinné politiky a rovnosti žen a mužů, e-mail: dagmar.zelenkova@mpsv.cz , tel.: + 420 2 2192 2583

Konzultace a metodická pomoc:

ing. Jitka Zukalová, odbor Evropské unie a mezinárodní spolupráce, e-mail: jitka.zukalova@mpsv.cz , tel. 2 2192 2118,

ing. Jiří Neuberg, Národní vzdělávací fond, e-mail: neuberg@nvf.cz , tel.: 2 2450 0549,

ing. Vlastimil Outlý, Národní vzdělávací fond, e-mail: outly@nvf.cz , tel.: 2 2450 0558.